

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

cap. 36. De Officialibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

ANNOTATIONES. §. 9.

- 1 **C**anonici Regulares, aut Monachi, etiam si sint in Cathedrali Ecclesia, non sunt capaces delegationum Apostolicarum ex Archidiacon. Geminian. & Butr. in cap. statutum 11. de rescript. in 6.
- 2 Canonici Collegiarum, etiam insignium, alioqui Doctores, non possunt esse Iudices Synodales, etiam si nullus Doctor reperiretur, nec eis aptior in Capitulo cathedralis, & inter obrinentes dignitates, ex declar. Sacrae Congreg. Conc. Trid. quam recitat Massobr. de Synodo cap. 4. dub. 10. in fine.
- 3 Neque item Canonicus in Cathedrali dispensatus super minori aetate, ut fuisse probat idem Massobr. loco cit. dub. 11.
- 4 Potest autem eligi Iudex Synodalis, Protototarius Apostolicus, ex eodem Massobr. dub. 12. tum Vicarius Episcopi, dub. 13. hoc est, Generalis, non Foraneus.
- 5 At in Prouincia Mediolanensi debent nominari omnes Canonici Cathedralium Ecclesiarum Iudices Synodales in gratiam Regularium illius Prouincia, ex Decreto quod ego legi authenticum apud Episc. Laudens. à Sacra Cong. Conc. Trid. edito die 27. Septemb. 1614. & habetur infra p. 4. circa finem.

De Testibus Synodalibus. Cap. XXXIII.

- 1 **T**estes Synodales dicuntur, quia in Synodo deliguntur, aliàs electi extra Synodum, dicerentur tantum Testes publici: ij vero debent esse viri graues, zelo disciplinae clericalis illustres forma facti Cleri, verbo, & exemplo potentes.
- 2 Septem constituuntur, in Actis Eccl. Mediol. Concil. Prouin. 5. sed & plures arbitrio Episcopi pro amplitudine Diocesis, assumi possunt.
- 3 Si palam nominantur, & adsint in Synodo, inter ibidem, aliàs extra Synodum, si absint; vel, si schedula secreto habeantur.

ANNOTATIO. §. 10.

Plures Episcopi hodie non euulgant nomina Testium, ut liberius possint exercere munus suum, minori cum odio Clericorum, quos deferre debent ad iralatum, iurabunt ergo hi secreto in manibus Episcopi.

De Punctatoribus. Cap. XXXIV.

- 1 **I**N Collegiatis Punctatorum munus est notare absentes ab Horis Canonicis, aut

Missis; & solent esse duo; tum vt alter eorum saltem intersit: tum, vt, ambobus concordantibus, absit suspicio infidelitatis in notando.

- 2 Episcopus in Prouincia Mediol. ex Actis eiusdem, in Prou. Conc. 1. debet alterum eligere, alterum Canonici. Vterque iurat, ex Concil. Mediol. Prou. 4. hic iurat in capitulo, ille in Synodo, ex Conc. Mediol. Prou. 5.

De Iuramento Examinatorum, Testium, & Punctatorum. Cap. XXXV.

- 1 **I**uramentum erit præstandum mane, ex Conc. Prou. Mediol. 4. & hoc 4. ideo dicitur, vt eius ratio habeatur in distributione partium totius actionis Synodalis.
- 2 Et eo modo, quo supra diximus de Examinatoribus, poterunt iurare Testes publice nominati, & Punctatores ab Episcopo delecti.

De Officialibus Cleri. Cap. XXXVI.

- 1 **A**d aliquorum præ alijs indicanda materiam, & plenioram in Clero rerum notitiam, consueuerunt Episcopi prudentiores distribuere officia Clericalia in Synodo, pro consuetudine locorum, & varia necessitate rerum.
- 2 Declarantur itaque primo loco consultores S. Officij, si penes Episcopum sit tribunal, vt Neapoli.
- 3 Recognitiones librorum imprimendorum.
- 4 Reuifores Indulgentiarum, quæ à S. Sede Apostolica obtinentur.
- 5 Præfetti Musicae, ne in Ecclesijs prophana cantentur, aut indecora.
- 6 Syndici, seu Procuratores Cleri pro immunitate, & alijs.
- 7 Præfetti, & administratores Seminarij, tum spiritualium, tum temporalium rerum.
- 8 Præfetti disciplinae clericalis in ciuitate, distributis classibus clericorum.
- 9 Vicarij Foranei, & Piores Confraternitatum Parochorum.
- 10 Visitatores generales.
- 11 Prior Doctrinae Christianae.
- 12 Confessarij speciales Clericorum minorum.
- 13 Præfetti Fabricae Ecclesiasticae.
- 14 Aduocati, & Procuratores pauperum.
- 15 Oeconomi beneficiorum vacantium.
- 16 Vicarij Monialium.
- 17 Præfetti funeralium.
- 18 Præfetus spiritualis carcerarorum.
- 19 Præfetti Processionum.

- 20 Praefectus Orationis 40. horarum .
- Penitentiarij minores Cathedralis .
- Praefecti chori .
- Recognitores onerum Missarum .
- Praefecti communium Cleri .
- Dispensatores eleemofynarum ex concio-
nibus collectarum .
- Recognitores calendarij .
- Reuifores administrationis locorum pio-
rum .
- Praefecti Confratriarum .

De Reductione Missarum .
Cap. XXXVII.

- 1 **I**N eadem Congregatione consultorū prae-
fatorum erit agendum, si opus est de for-
ma reducendi Missas seu Annuaria, quae
scilicet ante Concilium Tridētinū imposita
fuerant, irrationabilia nunc tēporis effecta .
- 2 Nam de Missis post Concilium relictis, fa-
cultas reducendi, commutandi, & eas mo-
derandi reseruata est hodie Summo Ponti-
fici, vel Sacrae Congregationi Conc. Trid.
vt initio Decreti dicitur, de celebratione
Missarum, sub Sanctissimo D. N. Urbano
Papa VIII. die 21. Iunij 1625 .

De Praeside synodi absente Episcopo.
Cap. XXXVIII.

- 1 **S**I casus accidat, quōd Episcopus infirme-
tur, aut alio vocetur, neque velit pro-
rogare Synodum in aliud tempus, videndum
erit de Praeside eiusdem Synodi. qua in re
addam plura non aspernanda .
- 2 Et quidem, si protoganda sit in aliud tem-
pus, erit hoc significandum vniuerso Clero
formula propria, de qua infra in 4. p. c. 1. n. 5 .
- 3 Si nolit eam prorogare, Vicarius Generalis
eam conuocare poterit, de speciali manda-
to Episcopi .
- 4 Verum, quid, si Vicarius non sit Protonota-
rius Apostolicus, sed vel Canonicus, vel Prae-
positus collegiatæ inferioris, qui casus con-
tingit Nonariæ sub Carolo Episcopo nostri
Ordinis à Basilica Petri. Difficultas erat pro-
pter habitum in Synodo. quem decebat esse,
vel parem, aut superiorem habitu Cano-
nicorum. non enim vti poterat ille Rochet-
to, & mantelletto; neque volebant eum Ca-
nonici Cathedralis Ecclesiae sedere supra
ipfos cum pluuiali, quæ erat vestis propria
Praepositi Collegiatæ S. Gaudentij, tunc Vi-
carij; vti vero mantello communi longe mi-
nus eum decebat in Synodo .
- 5 Vocauit igitur Episcopus ægrotus Hiero-

nymum Septalem Protonotarium Apostoli-
cum, quem cum litteris patentibus Prae-
sidem Synodalem declarauit, & Congregatio-
nibus Synodalibus, de quibus haecenus, tūm
Synodali toti actioni merito praefecit .

De Ceremonijs Synodalibus absente Episcopo.
Cap. XXXIX.

- A**ctum igitur est de ceremonijs adhi-
bendis, praesente praedicto Praeside, ab-
sente Episcopo, & auctore huius operis
actionem Synodalem dirigente .
- 2 Et quidem solemnibus Missis ille interfuit
in Choro supra Canonicos; Praeposito pri-
mam Missam cantante, & Canonicis reli-
quas duas; iuxta Decreta Sacrae Rituum Co-
gregationis relata à Gentien. in praxi Nea-
pol. cap. 52. circa finem, & alijs .
- 3 Sedentibus deinde omnibus in loco sessio-
nali, sedit ille tanquam praeses, in medio
Cleri in sede coriacea supra vnicum gra-
dum, tapete substrato, eleuata; rochetto, &
mantelletto indutus, caeteris Canonicis plu-
uialia, planeta, & dalmaticas iuduris. quo
de tamen habitu dubitari posset; an parandi
sint, absente Episcopo. & ego negarem; tūm
quia Episcopus abest, tūm quia Praesidis pre-
dictus habitus est inferior habitu Canonicor-
um solemnium; debet autem praecedere tūm
loco, tūm habitu. Certe ad Missam primam
cappas gestarunt Canonici supra rochetto,
de more .
- 4 Lectæ fuerunt à Secretario Synodi patentes
litteræ de constituto Praeside .
- 5 Qui statim inchoauit Antiphonam, & reli-
qua addidit, vt in Pontificali .
- 6 Ad Euāgelium benedixit incensum de mo-
re, & Diaconum, cuius librum osculatus est
in fine, non tamen fuit incensatus, quia non
erat paratus pluuiali .
- 7 Recitauit Orationes, & Hymnum inchoa-
uit, Veni creator .
- 8 Sermonem habuit ad Clerum de suggestu
tertia die, & praelarè .
- 9 Totam actionem Synodalem profecutus
est, quam Episcopus praestitisset, excepta be-
nedictione in fine sessionum, à qua absti-
nuit .
- 10 Ad osculum pacis recepit Clerum, vt sole-
bat Episcopus .
- 11 In fine Processionis ante Synodum Canoni-
cus Hebdomadarius in cornu Epistolæ dixit
Orationes praescriptas in fine Hymnorum, &
Psalmorum .
- 12 Vicarius autem Generalis, in processione
quidem ibat cum suis Canonicis, vti Prae-
posi-